

ĐỔI MỚI CÔNG TÁC QUẢN LÝ CẤP VĨ MÔ

Để thấy rõ được quá trình tổ chức thực hiện các nội dung chỉ đạo, hướng dẫn trong thực tiễn của các cơ sở giáo dục (csgd)

I. Đặt vấn đề: (ngắn gọn)

Quan điểm, nhận thức xuyên suốt trong quản lý giáo dục cấp vĩ mô: Hiện thực hóa mục tiêu, nhiệm vụ, nội dung chương trình giáo dục của từng cấp học cụ thể (nói riêng đối với Giáo dục mầm non và Giáo dục phổ thông) trong từng đơn vị, nhà trường (csgd) và đánh giá, đo lường kết quả thực hiện (các cấp độ sâu, rộng...) thông qua sản phẩm giáo dục (kết quả giáo dục đối với từng học sinh, từng cấp học). Hay nói cách khác thước đo đánh giá cho cả cấp quản lý giáo dục vĩ mô và csgd là kết quả giáo dục học sinh (“sản phẩm giáo dục” - đầu ra).

Vì lẽ đó, nhà quản lý cấp vĩ mô phải có phương pháp *tiếp cận thực tiễn* để thấy được rõ nhất (mục sở thị), nhiều nhất các cách thức tổ chức thực hiện ở từng đơn vị trường học (từ người đứng đầu đến cá nhân, tổ chức và học sinh) trong từng thời điểm, thời gian nhất định để có cơ sở dữ liệu phân tích, đối chiếu, đưa ra những nhận định ở các mức độ, vị trí quản lý vĩ mô trong nhiệm vụ chỉ đạo, điều hành hay tham mưu. Cũng từ đó mới thực hiện việc *tư vấn, thúc đẩy* đối với các chủ thể của cơ sở giáo dục nơi tổ chức việc giáo dục học sinh một cách hiệu quả các yêu cầu để đánh giá, đo lường kết quả giáo dục sẽ được tiếp tục thực hiện (chính xác, khách quan và mang tính thuyết phục).

Nhiều cách để *tiếp cận thực tiễn* đã và đang làm trong quản lý cấp vĩ mô như thanh tra, kiểm tra, kiểm toán, kiểm định,... cũng đã mang lại kết quả (hiệu lực, hiệu quả quản lý) nhất định xét trong quản lý hành chính nhà nước nói chung và rõ nhất ở những lĩnh vực quản lý về kinh tế. Nhưng với đặc trưng riêng của ngành giáo dục, sản phẩm giáo dục là con người và quy mô phát triển rộng khắp, nếu chỉ sử dụng cách tiếp cận trên kết quả đem lại không như mong muốn. Cũng rất dễ hiểu vì cách tiếp cận đó chủ yếu là theo định kỳ, *sau khi* các nội dung, công việc, hồ sơ đã được đối tượng thực hiện, hoàn thành và có kết hợp công cụ quản lý thông qua các kết luận thanh tra, kiểm tra cụ thể ở từng đơn vị hoặc một số đơn vị nhằm *tác động lên cả hệ thống*, từng cấp học (MN, TH, THCS, THPT và tương đương) để cùng rút kinh nghiệm, điều chỉnh. Vấn đề là quy mô các cơ sở giáo dục và đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên thuộc các cấp học trên địa bàn quản lý giáo dục cấp vĩ mô của một Sở là rất lớn (trên dưới 300 csgd và 10.000 CBQL, GV) và đặc biệt là năng lực đổi mới quản lý của phân đội ngũ cán bộ quản lý cơ sở còn hạn chế, thiếu tính năng động trong đổi mới, “độ ì” lớn, hầu như không truyền được “lửa” cảm hứng đam mê, nhiệt huyết nghề nghiệp cho đội ngũ giáo viên trong giáo dục học sinh, trong đổi mới phương pháp dạy học phát triển năng lực, phẩm chất học sinh.

Yêu cầu *tất yếu* của quản lý vĩ mô là phải có được thông tin, số liệu, dữ liệu phản hồi về kết quả thực hiện các chính sách, pháp luật trong thực tiễn ("đường đi của chính sách pháp luật") để đánh giá kết quả mang lại, hiệu quả quản lý, những bất cập, sơ hở... để điều chỉnh, và hoạch định chính sách mới.

II. Giải pháp đề xuất:

Để nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý cấp vĩ mô của Sở GD-ĐT, đề xuất thêm một phương pháp tiếp cận thực tiễn như sau:

1. Đưa vào quy định quy chế làm việc của Sở đối với cán bộ, công chức phụ trách các lĩnh vực chuyên môn các cấp học của giáo dục mầm non, phổ thông phải có thời gian tối thiểu 30% trong tuần để tiếp cận thực tiễn hoạt động tại cơ sở giáo dục, trường học, tương đương 1,5 ngày làm việc hay 12 giờ làm việc hành chính. (trừ thời gian tham gia vào các đoàn thanh tra, kiểm tra, kiểm định theo kế hoạch).

Mục đích yêu cầu, nội dung, đối tượng, thời gian tiếp cận thực tế hoạt động của csgd phải được cá nhân, bộ phận chuyên môn xây dựng kế hoạch và lãnh đạo Sở phụ trách phê duyệt (hàng tháng, mỗi công chức chuyên môn sẽ phải chủ động lên kế hoạch).

Đảm bảo chế độ công tác phí theo quy định hiện hành khi đi cơ sở.

2. Bảo đảm các nguyên tắc về tính pháp lý, khách quan của quá trình tiếp cận thực tiễn tại csgd (phương pháp tiếp nhận, xử lý thông tin...trước, trong và sau tiếp cận thực tiễn).

3. Sử dụng kết quả tiếp cận thực tiễn tại csgd:

* Sẽ được bộ phận, phòng chuyên môn phân tích, tổng hợp, đưa ra những nhận xét, đánh giá ở các mức độ theo từng nội dung, kế hoạch đã được các cơ quan quản lý vĩ mô chỉ đạo, hướng dẫn (chứa đựng cơ sở từ thực tiễn hoặc có kết quả từ thực tiễn) trong các cuộc hop chuyên môn, cốt cán hàng tháng của Sở và là một kênh thông tin rất quan trọng để cơ quan quản lý vĩ mô (cấp Sở) tiếp tục có những chỉ đạo mới phù hợp và hiệu quả trên từng cấp học, ở các cấp độ, quy mô, đối tượng của giáo dục và đào tạo (quản lý sự thay đổi).

* Là cơ sở thực tiễn để tham mưu các cuộc thanh tra, kiểm tra đột xuất phục vụ yêu cầu của công tác điều hành, quản lý giáo dục của Sở, của từng địa phương, địa bàn và của tỉnh.

4. Các mảng công việc, chủ đề, nhóm nhiệm vụ được tiếp cận thực tiễn tại csgd ở từng thời gian nhất định theo mục tiêu, nội dung cấp vĩ mô đã triển khai. Ví dụ:

- Xây dựng nhà trường xanh, sạch, đẹp;
- Xây dựng môi trường văn hóa học đường;
- Xây dựng trường học hạnh phúc;
- Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá học sinh (PPDH, KTĐG);
- Nội dung, phương pháp Giáo dục để hình thành và hoàn thiện chuẩn mực, giá trị về đạo đức, nhân cách, kỹ năng sống cho hs;
- Hoạt động giáo dục của công tác Chủ nhiệm lớp, Công tác Đoàn thanh niên, Đội thiếu niên;
- Hoạt động giáo dục của công tác tư vấn tâm lý học đường;
- Hoạt động dạy và học các bộ môn văn hóa;
- Sách, Thư viện nhà trường trong giáo dục hình thành, đo lường các giá trị phẩm chất, năng lực học sinh...
- Trang thiết bị, đồ dùng dạy học trong đổi mới PPDH, KTĐG phát triển phẩm chất, năng lực học sinh...
- Ứng dụng CNTT và thực hiện kế hoạch nhiệm vụ số hóa trong nhà trường...

- ...

Lời kết: Để công cuộc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo thực sự thay đổi về “Chất” (“Chất” ở đây bao hàm cả chủ thể và khách thể trong quản lý giáo dục để hiện thực hóa triết lý giáo dục khai phóng tiềm năng con người tạo ra các thế hệ học sinh trung thực, nhân ái, khát vọng hay nói cách khác tạo ra sản phẩm giáo dục không bị lỗi), cần thiết phải có những đổi mới có chiều sâu trong công tác quản lý để tạo ra sự đột phá tích cực.

Tháng 5/2022

Phạm Hữu Khương

(Mẫu) **Kế hoạch tiếp cận thực tiễn cơ sở giáo dục**

Cán bộ, công chức chuyên môn:.....

1. Mục đích, yêu cầu:
2. Nội dung, csgd được tiếp cận và lịch công tác:

Tuần/Tháng	CSGD được làm việc		Nội dung, chuyên đề làm việc	Ghi chú
04-08/5	1			
	2			
	3			
	4			
11-15/5	1			
	2			
	3			
	4			
18-22/5	1			
	2			
	3			
	4			
	1			

25-29/5	2			
	3			
	4			

Ngày tháng năm 202...

Duyệt của Lãnh đạo

Người lập